

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет корекційної та соціальної педагогіки і психології
Кафедра психолого-медико-педагогічних основ корекційної роботи

СИЛАБУС
з дисципліни
Корекційна андрогогіка

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Корекційна андрогогіка
Викладачі	Бугера Юлія Юріївна
Профайл викладачів	http://.kpnu.edu.ua/
E-mail:	buhera-yuliia@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=836
Консультації	понеділок

2. Анотація до курсу

«Корекційна андрогогіка» є вибірковою дисципліною професійної підготовки, на вивчення якої передбачається 120 год., з яких для денної форми навчання: 40 аудиторних год. (18 лекційних год., 22 год. практичних занять), 80 год. самостійної роботи; для заочної форми навчання: 16 аудиторних год. (8 лекційних год., 8 год. практичних занять), 104 год. самостійної роботи.

За результатами навчання здобувач вищої освіти оволодіє основними компетентностями, необхідними для:

- здійснення спеціального психолого-педагогічного супроводу осіб з психофізичними порушеннями;
- реалізації індивідуального та диференційованого підходу до людей з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивної освіти;
- надання батькам методичної і консультативної допомоги щодо перебування та виховання осіб з особливими освітніми потребами у сім'ї.

3. Мета курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Корекційна андрогогіка» є підготувати студентів до корекційної та реабілітаційної діяльності, яка в рамках реалізації безперервної освіти спрямована на створення необхідних психолого-

педагогічних умов для найбільш повної адаптації, інтеграції та соціалізації дорослих людей з порушеннями психофізичного розвитку.

4. Основні підходи до вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни ґрунтується на партнерській співпраці викладача і студента, особистісно-орієнтованому підході до освіти, принципі систематичності та послідовності в освіті, аналітико-синтетичній професійно спрямованій діяльності здобувача вищої освіти.

5. Результати навчання

За результатами вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- предмет і завдання корекційної андрагогіки;
- види порушень психофізичного розвитку та їх причини;
- освітні установи для осіб з вадами психофізичного розвитку та їх комплектування;
- психолого-педагогічну характеристику людей з різними порушеннями психофізичного розвитку та особливості роботи з ними в умовах дозвілля та освіти;
- зміст і форми роботи з родинами, які доглядають людей з вадами психофізичного розвитку.

Вміти:

- здійснювати спостереження за подальшим розвитком та життям людей, що мають труднощі з адаптацією та соціалізацією, та адекватно оцінювати причини, які ці труднощі спричиняють;
- здійснювати правильний психолого-педагогічний супровід дітей з порушенням психофізичного розвитку;
- здійснювати індивідуальний та диференційований підхід до людей з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивної освіти;
- формувати готовність здорових людей до позитивної спільної взаємодії з однолітками з порушенням психофізичного розвитку;
- проводити роботу з батьками щодо надання їм правильної інформації про осіб з порушеннями психофізичного розвитку.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	4	3,4
Семестр вивчення	7	6,7
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальний обсяг годин	120	120
Кількість годин навчальних занять	40	14

Лекційні заняття	18	6
Практичні заняття	22	8
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	80	106
Форма підсумкового контролю	залік	залік

7. Організація навчання.

Навчальна програма дисципліни передбачає вивчення 9 тем, кожна з яких розглядається на лекційних і практичних завданнях (для студентів денної форми навчання) і передбачає попереднє оволодіння знаннями і вміннями з дисциплін «Вступ до спеціальності», «Корекційна психопедагогіка», «Психологія дитини з інтелектуальними порушеннями», «Вікова психологія».

Організація навчання передбачає цілеспрямовану самостійну роботу студентів, виконання практичних завдань аналітичного, узагальнюючого професійно спрямованого характеру.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Спектр завдань та призначення корекційної андрагогіки. Навчання різних категорій людей з порушеннями психофізичного розвитку.

Тема 1. Корекційна андрагогіка як новітній науковий феномен. (2 год. лк, 2 год. практ. зан.). Об'єкт, предмет та завдання курсу „Корекційна андрагогіка”. Корекційна андрагогіка як складова андрагогіки та дефектології. Корекційна андрагогіка як наука про освіту та виховання людини впродовж усього життя. Її склад, та завдання. Корекційна андрагогіка в комплексі медичних, психологічних та педагогічних наук. Принципи корекційної андрагогіки.

Тема 2. Досвід країн Європи з питань корекційної андрагогіки. (2 год. практ. зан.) . Історичний розвиток андрагогіки як науки. Досвід Швейцарії та Данії по роботі з розумово відсталими людьми. Центри денного перебування як одна із структур допомоги дорослим з обмеженими можливостями у розвитку. Кемпхільський рух та організація общин для розумово відсталих дорослих в країнах світу.

Тема 3. Методика визначення індивідуальних потреб осіб з психофізичними вадами. (2 год. лк, 2 год. практ. зан.). Медико-соціально експертні комісії. Встановлення індивідуальних потреб людей з порушеннями у розвитку. Список індивідуальних потреб для осіб з психофізичними вадами. Складання та погодження індивідуальних планів догляду.

Тема 5. Навчання та дидактичні принципи розвитку дорослих з порушеннями інтелекту. (2 год. лк, 4 год. практ. зан.). Дорослішання осіб з порушенням інтелектом. Напрямки розвитку дорослої людини. Педагогічні проблеми пов'язанні з дорослішанням. Особливості статевого розвитку дорослих осіб з розумовою відсталістю. Організація дозвілля розумово відсталих людей. Дозвілля у домашній сфері. Дозвілля поза межами сім'ї. Спеціальна олімпіада для розумово відсталих дорослих. Організаційні завдання освіти дорослих. Дидактичні принципи розвитку. Сфера життя розумово відсталих дорослих. Місце для роботи. Місце для розвитку особистості та між особистих контактів людей з розумовою відсталістю. Місця для обговорення.

Тема 6. Підтримка старіючих людей з розумовою відсталістю. (2 год. лк, 2 год. практ. зан.). Психофізичний процес старіння. Узагальнення про старечий вік. Проблематика підтримки старіючих людей. Місця для життя літніх людей з порушеннями психофізичного розвитку. Освіта в літньому віці.

Тема 7. Соціальна адаптація дорослих з порушеннями зору. (2 год. лк, 2 год. практ. зан.). Труднощі людей з порушеннями зору в просторовому орієнтуванні. Труднощі спілкування. Труднощі в побуті, що виникають внаслідок порушень зору. Психоемоційний стан людей, що втратили зір. Медична реабілітація. Трудова реабілітація сліпих. Активна соціальна реабілітація сліпих. УТОС в Україні.

Тема 8. Дорослі з порушеннями слуху. (2 год. лк, 2 год. практ. зан.). Труднощі спілкування глухих. Трудова реабілітація людей з порушеннями слуху. Надання глухим допомоги у вирішенні різних проблем. Всебічна реабілітація глухих. Заснування УТОГ. Мета створення та завдання УТОГ.

Тема 9. Технологія роботи з людьми, що мають порушення психофізичного розвитку. (2 год. лк, 4 год. практ. зан.). Соціально-педагогічна реабілітація людей, що мають порушення психофізичного розвитку. Моделі соціальної реабілітації: медична, соціальна, політична, культурна.

Тема 10. Соціалізація осіб з психофізичними порушеннями. (2 год. лк, 2 год. практ. зан.). Труднощі реалізації соціальних потреб. Соціальна підтримка людей з психофізичними вадами. Соціально-реабілітаційна діяльність. Інтеграція дорослих з психофізичними порушеннями у соціум. Формування і діяльність соціальних служб.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Засенко В.В. Соціально-трудова адаптація випускників шкіл - інтернатів для глухих та слабочуючих. Киць: Знання. 2002. 252 с.
2. Змеев С.И. Андрагогика: основы теории, истории и технологии обучения взрослых / И.С.Змеев. Москва: М.: ПЕР СЭ, 2007. 272 с.
3. Коррекционная педагогика: Основы обучения и воспитания детей с отклонениями в развитии: Учебное пособие/ Б.П.Пузанов, В.И.Селиверстов. Москва: Академия, 1999. 160с.
4. Освіта осіб з інвалідністю в Україні. Тематична національна доповідь / За заг. ред. В.М.Синьова, В.В. Засенка, В.І. Бондаря, М.К. Шеремет та ін. Київ, 2010. 417 с.
5. Основы андрагогики / И.А. Колесникова. А.Е. Марон, Е.П. Тонконогая и др. Под ред И.А. Колесниковой. Москва: Издательский центр «Академия», 2003. 240 с.
6. Холостова Є.И. Социальная работа с инвалидами. Учебное пособие – Москва: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2006. 240 с.
7. Шевцов А.Г. Корекційна андрагогіка як новітній науковий феномен / А.Г.Шевцов // Дефектологія. 2007. - №3. С.45-50.
8. Шевцов А.Г Сучасні проблеми освіти і професійної реабілітації людей з вадами здоров'я: Монографія / А.Г.Шевцов. Київ: Соцінформ, 2004. 200с.

Додаткова література:

1. Боднарчук Л.В. Самооцінка особистості клієнтів соціальної роботи // Психологія особистості клієнтів соціальної роботи// Психологія особистості безробітного: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції/ за наук. Ред.. О.В. Киричука. Київ: ППК ДСЗУ, 2004.
2. Вступ до соціальної роботи: Навч. Посібник/ За ред. Т.В. Семигіної, І.І. Миговича. Київ: Академвидав, 2005.
3. Змеев С.И. Основы андрагогики.Москва, 1999.
4. Инструкция по содействию прав человека для лиц, страдающих психическими расстройствами. – Київ: Сфера, 1997. 103 с.
5. Кемкіна В.І. Динаміка функцій організму дорослих сліпих у процесі корекції за допомогою фізичних вправ / В.І. Кемкіна, О.С. Сокирко, В.В. Кемкін // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2013 р., Вип. 28 (81). С. 156 – 160.
6. Кемкіна В.І. Проблема психофізичного розвитку дорослих сліпих та корекція їх стану засобами ігрової діяльності / В.І. Кемкіна // Педагогіка та психологія. 2011, № 12. С. 38 – 41.
7. Кравченко Р.І. Київська модель послуг для розумово відсталих інвалідів у громаді // Соціальна робота в територіальній громаді м. Києва: досвід

2004 року. Нариси практиків (За ред. К.С.Шендеровського, І.Я.Ткач, К.В.Савченко. Київ:КМЦССМ, 2004. – 217 с.

8. Криницька Л. Взаємодія професійно-технічних навчальних закладів і служб зайнятості в організації підготовки незайнятого населення // Педагогіка і психологія професійної освіти.- 2002.-№2.- С. 8- 15.

9. Кротов А., Старовина Е. Системный подход к профессиональному образованию инвалидов // Человек и труд.- 1999.- №10.

10. Лукашевич М.П., Боднарчук Л.В. Інноваційні соціальні технології професійного самовизначення особистості: Навч. Посібник. Київ. 2005.

11. Лукашевич М.П. Соціалізація. Виховні механізми і технології: Навч.-метод, посібник. – Київ: ІЗМН, 1998.

12. Малофеев Н.Н. Реабилитация средствами образования: социокультурный анализ современных тенденций // Подходы к реабилитации детей с особенностями развития средствами образования.- Москва,1996. С..97-105.

13. Назарова Н.М. О двух концепциях социальной реабилитации человека с ограниченными возможностями : диагностика, коррекция, реабилитация / Н.М.Назарова. Красноярск, 1996. 86 с.

14. Образование взрослых и социальные перемены // Совет Европы: Совет по культурному сотрудничеству. Санкт-Петербург, 1993.

15. Реабілітаційний супровід навчання неповносправних дітей: методичний посібник / Укл.: А. Луговський, М. Сварник, О. Падалка. Львів: Колесо, 2008. 144 с.

16. Софій Н. Філософія інклюзивної освіти. / Н. Софій, Ю. Найда // Інклюзивна освіта: стан і перспективи розвитку в Україні. Науково- методичний збірник до Всеукраїнської науково-практичної конференції. Київ, 2007. С. 7 -14.

17. Тюптя Л.Т., Іванова І.Б. Соціальна робота: Теорія і практика. Київ: ВМУРОЛ «Україна», 2004. 408 с.

Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

8. Вимоги до оцінювання

Поточне оцінювання здійснюється на підставі якісного аналізу теоретичних знань здобувача вищої освіти, виконання студентом практичних завдань та самостійної роботи. Враховується рівень сформованості програмних компетентностей навчання, що містяться в освітній програмі.

Кількісне оцінювання результатів навчання

Поточний і модульний контроль (80 балів)		Самостійна робота (20 балів)	Сума
Поточний контроль	МКР	20 балів	100
40 балів	40 балів		

9. Політика курсу.

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях – 12.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Модульна контрольна робота (МКР – 40 балів)

МКР передбачає перевірку знань і вмінь студентів з дисципліни. МКР містить теоретичні та практичні завдання. Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі студенти. Позитивна оцінка за МКР не покращується. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість, ліквідація якої є обов'язковою.

Самостійна робота (20 балів)

Контроль за самостійною роботою здійснює викладач на практичних заняттях та консультаціях. Студенти для виконання завдань самостійної роботи заводять окремий зошит.

Семестровий залік

Якщо студент виконав всі завдання практичних занять, звітував на консультаціях чи заняттях про результати самостійної роботи, то він одержує залік. Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком навчального процесу. Після цього вони усно відповідають на питання до заліку.

Вивчення дисципліни передбачає академічну доброчесність викладача і студентів; вміння студентів бути самостійними, незалежними, креативними при виконанні самостійних завдань.